

ГАС

БРОЈ 149

МАЈ 2019.

ЈП „СРБИЈАГАС“

НОВИ САД

**ДОБРИ ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТИ И СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ
ТЕМЕ О КОЈИМА ЈЕ ДИРЕКТОР СРБИЈАГАСА СА ЗВАНИЦАМА
РАЗГОВАРАО НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ САЈМУ У НОВОМ САДУ**

САДРЖАЈ

МАЈ У СЛИКАМА

ЕНЕРГИЈА КОЈА НАС СПАЈА	4
ПОСТАЈЕМО ТРАНЗИТНА ЗЕМЉА КАДА ЈЕ ГАС У ПИТАЊУ	6
ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ДЕОНИЦЕ ВЕЛИКА ПЛАНА-КОВИН И КОВИН-ЖАБАЉ	8
ДОМАЋИН РАДНЕ ГРУПЕ ИВС-А СРБИЈАГАС	8
УСВОЈЕНИ ПЕРИОДИЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЗА ПРВИ КВАРТАЛ 2019.	9
У ФОКУСУ РАСПОДЕЛА КАПАЦИТЕТА НА НОВИМ ГАСОВОДИМА	10
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ЗА ВЕЛИКЕ ПОДУХВАТЕ	10
ИНТЕРВЕНЦИЈА НА МРС ТОПЛАНА АЕРОДРОМ КРАГУЈЕВАЦ	12
АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА	13
ГРАД АРХИТЕКТОНСКЕ РАСКОШИ, БОГАТЕ КУЛТУРЕ И ТРАДИЦИЈЕ	14
АКЦИЈИ СЕ ОДАЗВАЛО 24-ОРО НАШИХ КОЛЕГА	16
ЕКОЛОГИЈА У ПРАКСИ	16
ЗАШТИТИМО СЕ ОД ДУВАНСКОГ ДИМА	17
ВАЖНИЈЕ ЈЕ ИМАТИ ЗДРАВ ОРГАНИЗАМ НЕГО САВРШЕНО ГРАЂЕНО ТЕЛО	18
ЗДРАВА ХРАНА ИМА ПРЕДНОСТ	19
ЛОВ НИЈЕ САМО ОДСТРЕЛ	20
У ДОМУ КАРАЂОРЂЕВИЋА, ХРАМУ СВЕТОГ САВЕ И БОТАНИЧКОЈ БАШТИ	22
НЕОБАВЕЗНО	23

**ПОЧЕЛА ИЗГРАДЊА
МАГИСТРАЛНОГ ГАСОВОДА ОД
ГРАНИЦЕ СА БУГАРСКОМ ДО
ГРАНИЦЕ СА МАЂАРСКОМ! РАДОВИ
НА ВИШЕ ЛОКАЦИЈА У СРБИЈИ!**

**МИНИСТАР АНТИЋ: НАЦИОНАЛНИ
ГАСОВОД ОД БУГАРСКЕ ДО
МАЂАРСКЕ ГРАНИЦЕ ПРОЛАЗИЋЕ
КРОЗ 23 ОПШТИНЕ У СРБИЈИ!
ПЛАНИРА СЕ ИЗГРАДЊА ГАСОВОДА
БЕОГРАД-БАЊАЛУКА!**

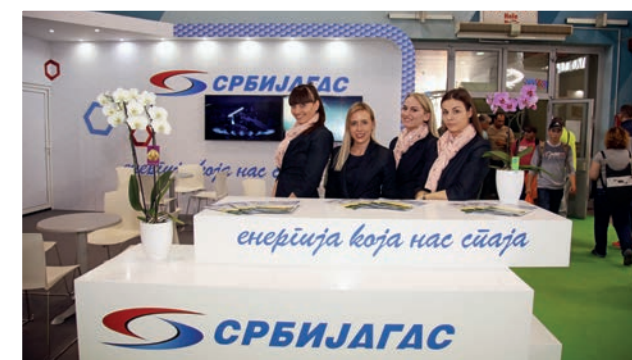
**У ПОСЕТИ РЈ „ОДРЖАВАЊЕ
ГАСОВОДА“ ЗРЕЊАНИН -
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ЗА ВЕЛИКЕ
ПОДУХВАТЕ! ИСПРАТИЛИ СМО
И АКТИВНОСТИ „ОДРЖАВАЊА
ГАСОВОДА“ БЕОГРАД!**

СР - КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ
БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ, НОВИ САД
658(497.11)(085.3)

ГАС PRESS / ЈП "СРБИЈАГАС", СЛУЖБА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ И МАРКЕТИНГ;
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ВЕСНА АРСИЋ;
ЧЛАНОВИ РЕДАКЦИЈЕ ВЛАДИМИР УТОРНИК, ЈАСМИНА ЂОРЂЕВИЋ, ДЕЈАНА ШРАНЦ,
КСЕНИЈА АЋИМОВИЋ, ЗОРАН МАЈСТОРОВИЋ;
ФОТОГРАФИЈА НЕБОЈША ИЛИЋ, САНДРА ЦРЕПУЉА;
ДИЗАЈН И ПРЕЛОМ ЗОРАНА ДАМЈАНОВИЋ;
2007, БР.1 (ЈАН.)- .- НОВИ САД : ЈП "СРБИЈАГАС", 2007.-.- ИЛУСТР. ; 22 СМ
МЕСЕЧНО.

ISSN 1452-7758

COBISS.SR-ID 219326983

**„ЕНЕРГИЈА КОЈА НАС СПАЈА“ -
МОТО ОВОГОДИШЊЕГ ВЕОМА
УСПЕШНОГ НАСТУПА ЈП „СРБИЈАГАС“
НА 86. МЕЂУНАРОДНОМ
ПОЉОПРИВРЕДНОМ САЈМУ У
НОВОМ САДУ!**

Србијасга и ове године на Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду

ЕНЕРГИЈА КОЈА НАС СПАЈА

Добар и упечатљив наступ Србијасга на 86. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду! Већ први дан сајма, субота, 11. мај ове године, наговестио је да ће штанд националне гасне компаније бити веома посећен и да ће много њих желети да се информише и чује како да до својих домаћинстава, фарми и малих агроиндустријских погона доведу најбољи енергент-природни гас!

Наступ ЈП „Србијасга“ на Сајму пољопривреде отпочео је разговором генералног директора Јавног предузећа „Србијасга“ **Душана Бајатовића** са високим званицама које су након свечаног отварања Сајма, посетиле управо наш штанд. Међу њима су били републички министар пољопривреде **Бранислав Недимовић**, градоначелник Новог Сада **Милош Вучевић**, потпредседник Покрајинске владе **Ђорђе Милићевић**, директор Новосадског сајма **Слободан Цветковић**, представници амбасада неколико земаља, покрајински и градски функционери, као и бројни медији. На штанду националне гасне компаније директор је поздравио госте и са њима се у краћем разговору задржао, представљајући притом резултате које Србијасга већ неколико година успешно остварује, али и стратешке пројекте у које је укључена наша компанија. Сигурно и стабилно снабдевање тржишта Србије природним гасом била је, такође, још једна од

тема о којој су саговорници разговарали.

А пре овог сусрета на нашем штанду, већ традиционално у присуству бројних гостију и посетилаца, на свечан начин отворен је Сајам пољопривреде, на коме је ове године своје производе и услуге представило 1.518 фирми, институција и организација из земље и иностранства.

Отварајући Сајам, градоначелник Новог Сада Милош Вучевић рекао је да држава која има снажну пољопривреду, здраву земљу и добре домаћине, не треба да брине за своју будућност. Министар пољопривреде Бранислав Недимовић оценио је, обраћајући се присутнима на отварању сајма, да „Србија нема нафту, море, злато, али има пољопривреду и храну“! Потпредседник Покрајинске владе Ђорђе Милићевић рекао је да је пољопривреда најзначајнија развојна полуга српске економије и истакао да су томе допринеле мере републичке и покрајинске владе. Посетиоце и госте на отварању поздравили су и помоћник министра пољопривреде Италије **Франко Манцато** и амбасадор Туниса **Сејф Алах Реџеп**, будући да су ове две земље ове године биле „Земља партнер“ и „Земља пријатељ“ сајма.

Упечатљив је ове године био и слоган и лајт мотив нашег наступа. „Енергија која нас спаја“! Управо под тим мотом одржани су бројни сусрети и разговори на штанду ЈП „Србијасга“ са гостима, пословним партнерима и посетиоцима који су хтели да добију „информацију више“, а све то у Хали Мастер Новосадског сајма. Свакодневна дежурства и комуникацију са свима њима имали су запослени из Службе за односе с јавношћу и маркетинг.

В.А.

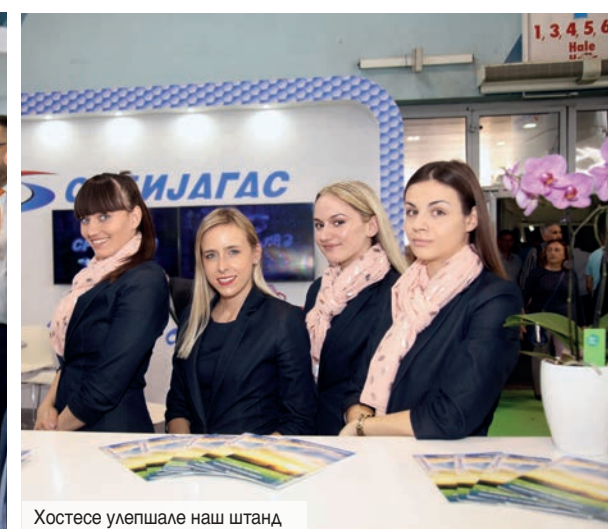
Директор у разговору са Слободаном Цветковићем, директором Сајма

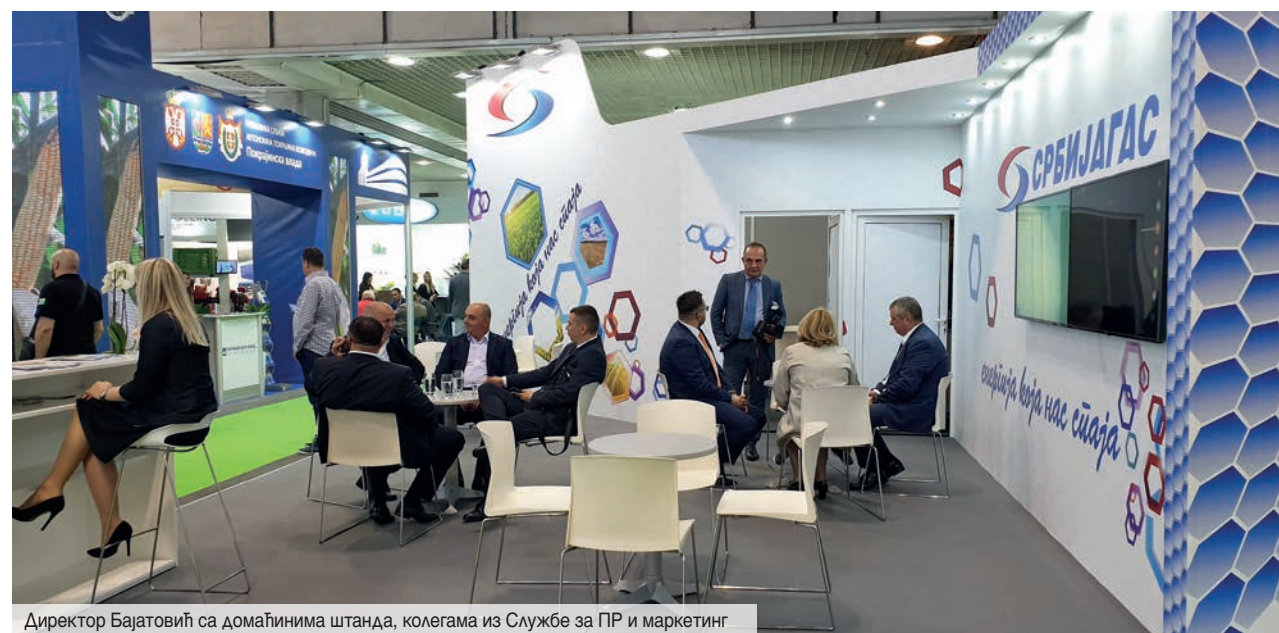
О резултатима и пројектима Србијасга, директор са званицама

Душан Бајатовић и Милош Вучевић на Сајму

Хостесе улепшале наш штанд

Директор Бајатовић са домаћинима штанда, колегама из Службе за ПР и маркетинг

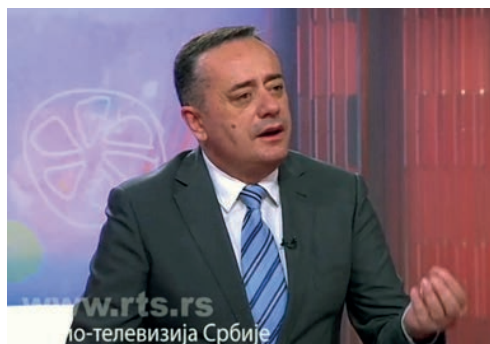
Првог дана сајма штанд Србијасга посетила делегација руских привредника

Младост и лепота на штанду Србијасга

Преузето из других медија, интервју министра Антића РТС-у

ИЗГРАДЊОМ ГАСОВОДА ОД БУГАРСКЕ ДО МАЂАРСКЕ КРОЗ СРБИЈУ, ПОСТАЈЕМО ТРАНЗИТНА ЗЕМЉА КАДА ЈЕ ГАС У ПИТАЊУ

У једном од, у домаћим медијима најчешће преношених интервјуа током месеца маја, министар рударства и енергетике у Влади Републике Србије **Александар Антић** у разговору са новинарком РТС-а **Ружицом Вражковић**, каже да је изградња националног гасовода од границе са Бугарском до границе са Мађарском, односно наш прикључак на „Турски ток“, један од најзначајнијих пројеката за будућност и развој Србије.

- Србија кроз овај пројекат добија сигурност снабдевања гасом, решава све оне ризике са којима смо се суочавали до сада, узимајући у обзир да смо једна од ретких држава која има само један правац снабдевања гасом. Србија овим постаје транзитна земља и од тога ће остваривати приходе. Србија кроз ово отвара могућност да даље развија своју гасну привреду, јер ће то омогућити нову гасификацију, нове индустријске привредне зоне, даљу реиндустријализацију!

Новинар: Зашто се тихо ушло у радове на овом пројекту, дуго је најављиван, а све је почело без неких великих најава и церемонија отварања?

Александар Антић: Знате како, у Србији је увек тешко наћи угао. Да смо кренули са неким церемонијама отварања, онда би нас људи подсећали да смо и 2013.

отворили радове. Ми смо сада заиста пројекат и посао ставили у први план. Дакле, нама је битан гасовод, нама је битно да за Србију обезбедимо сигурност снабдевања гасом, да обезбедимо развој и напредак за нашу земљу, а обилазиће се радови, има времена за церемоније. Ја морам да кажем да смо ми о овом пројекту врло транспарентно разговарали у јавности. Подсетио бих да смо 27. јуна 2017. године са првим човеком Гаспрома **Алексејем Милером**, у присуству председника Вучића, потписали Мапу пута за развој овог гасовода. Председник **Александар Вучић** је о овоме пуно разговарао и у домаћој јавности и са премијером Бугарске **Борисовим** и мађарским премијером **Орбаном**, на квадрилатералама итд. Овај пројекат је, без икакве дилеме, био део јавног дискурса, о њему се озбиљно разговарало, причали смо и са господином **Копачем**, овде у Београду. Ми смо прошли процедуру пред Енергетском заједницом, добили смо доста добро мишљење ЕЗ, позитивно мишљење, уз одређене услове које сада даље испуњавамо, што значи да је реч о пројекту који је изузетно прецизно, пажљиво и филигрански вођен и који ће Србији, да поновимо, обезбедити оно што је најважније, сигурност снабдевања гасом.

Новинар: Дакле, увелико се ради на овом великом гасоводу кроз Србију, предстоји велики посао на више локација, радиће се четири деонице. Да ли се то ради истовремено?

Александар Антић: Реч је о пројекту дужине 403 километра који ће имати једну велику компресорску станицу. Да, у питању су четири деонице, од Зајечара до Хоргоша гасовод ће пролазити кроз 23 општине. Ми смо у протеклом периоду исходовали велики број

значајних дозвола, значи припремне дозволе за радове на деоницама 1, 2 и 3. Имамо и коначне грађевинске дозволе за деонице 2 и 3 на којима су радови отпочели 25. априла. Када је у питању деоница 4, ту спроводимо последње активности и ту ускоро очекујемо добијање дозвола. На ове три деонице ради се из 7 праваца, значи 7 екипа из 7 праваца, плус један специјални тим који је задужен за косине, реке и све оне остале специфичне локације. Имамо опрему и људе који ће премостити неколико река, Дунав, Тису, Мораву, Тамиш.. Пре свега, ово јесте један технички веома захтеван пројекат, поготово што се ради у кратким роковима, будући да ми планирамо да овај линијски део гасовода завршимо до 18. децембра, а то захтева огромно ангажовање укупне српске грађевинско индустријске механизације. Наравно, све реализујемо са руским партнерима, тако да се ангажују експертски тимови, не само из Русије, већ и из региона. Оно што је за нас важно, то је да добар део послова реализују и радиће српске компаније, јер су доказале да имају капацитет за то.

Новинар: Рекли сте да цеви пристижу бродовима у луке Нови Сад и Смедерево. Само за викенд стигло је 7 хиљада тона цеви. Какав је то план?

Александар Антић: Динамика је ту врло јасно дефинисана. Пројекат је затворен, он у себи садржи 180 хиљада тона цеви, а до сада је већ пристигло негде близу половине. Цеви и даље сукцесивно пристижу. Добар део њих већ се налази на траси и ушло се у озбиљне активности везане за заваривање цеви, скидање хумуса, уклањање објеката, копање ровова..

Новинар: Већ сте рекли да ће

домаће компаније радити значајан део посла. Шта је са финансирањем овог пројекат?

Александар Антић: Видите, тај пројекат реализује компанија „Гастранс“, која је 51% у власништву Гаспрома, а 49% је Србијагас. Реч је о пројекту који је комерцијалне природе и који је те кључне параметре дефинисао на начин да се отплати сам. Као такав, од акционара се обезбеђује 30% вредности пројекта, а 70% је пројектно финансирање. Дакле, акционари су готово у потпуности испунили свој део, а када је пројектно финансирање у питању, добар део тога је завршен, што значи да су финансије и финансирање решени.

Новинар: Будући да је ово пројекат који се наставља на деоницу која долази из Бугарске, у јавности се могу чути примедбе, зашто Србија жури, ако Бугарска још није почела и ако се тамо почетак радова најављује за јуни?

Александар Антић: Пре свега, ја бих овде подсетио да је идентичну Мапу пута са идентичном динамиком какву смо ми потписали, потписала и Бугарска и Мађарска и да се у обе земље раде одређене активности у складу са предвиђеном динамиком. Кад је Бугарска у питању, ми то заиста пажљиво пратимо. Бугарска је спровела обавезујући закуп капацитета, реализовала тендер за извођење радова на деоници од Варне до границе са Србијом, кренула је у активности и гради деоницу од турске границе до свог гасног система, дакле Бугарска

оставља утисак да ради све активности у складу са планом. Ја очекујем да ће и Бугари и Мађари свој део посла реализовати. Србија је можда најбоље припремљена ушла у овај пројекат и ја желим овом приликом да се захвалим председнику Србије за огромну подршку коју смо имали не само у току развоја овог пројекта, већ управо у кључним разговорима и са Бугарском и са Мађарском, наравно и са Русима, како би осигурали овај пројекат који је за нас капитално важан.

Новинар: Хоћемо ли испоштовати рокове, тј. хоће ли све бити завршено до краја године?

Александар Антић: Ја очекујем да ће Србија реализовати свој део у складу са динамиком, а то је дакле 18. децембар за линијски део гасовода и компресорска станица до октобра 2020. године. Све то обезбедиће Србији сигурност снабдевања већ у 2020. години и то је оно на чему ми посебно инсистирамо.

Новинар: Упоредо са овом инвестицијом ради се и на другом важном пројекту. То је проширење складишта гаса Банатски Двор. Докле се стигло са тим?

Александар Антић: Ви знате да је нама за подизање енергетске безбедности земље, када је гас у питању, поред нових праваца снабдевања, потребно и повећање гасно складишних система. О томе смо у претходном периоду

више пута разговарали. Коначно је донета Инвестициона одлука за ово складиште и ми до 31. маја очекујемо од Гаспрома, пошто је и у ПСГ Банатски Двор структура власништва 51% Гаспром, а 49% Србијагас, техничко решење за реализацију тог пројекта. Очекујемо да од јуна крену конкретне активности на проширењу складишта. Нама је циљ 750 милиона укупног капацитета са 10 милиона кубика дневних испорука. У овој години ћемо покушати да капацитет подигнемо фазно на 600 милиона кубика гаса и 10 милиона дневних испорука. То нам већ даје поприлично добру и безбедну ситуацију у односу на све изазове на гасном тржишту.

(www.rts.rs)

ИНТЕРКОНЕКЦИЈЕ

Оно што је пре свега приоритет и председника Вучића и Владе Републике Србије и уз велику подршку премијерке и министра Дачића, то је да пре свега јачањем интерконекија са околним земљама, ми заправо јачамо нашу укупну енергетску безбедност и сигурност и уопште нашу позицију у региону. Поред већ поменутих пројеката, ту су још три, која су нам приоритет. Један је интерконекија, односно гасовод Ниш-Димитровград-Софија, као један потпуно други правац конекције са Бугарском, који је везан за Јужни гасни коридор и ЛНГ терминал у Алексадрополису. Други је гасовод Београд-Бања Лука, који је логичан корак након изградње овог великог транспортног гасовода од бугарске до мађарске границе. А трећи пројекат, који има озбиљну перспективу и на којем ми већ извесно време радимо, је интерконекија са Румунијом, јер овај наш сусед има налазишта гаса у Црном мору, има домаће резерве и гасна поља, тако да се може очекивати да Румунија постане извозник гаса и ми тада, као прве комшије, долазимо у врло повољан положај, да са мало инфраструктуре дођемо до гаса који ће бити конкурентан, а због ниских транспортних трошкова, и веома атрактиван за нашу индустрију, истакао је Антић.

Министарство грађевинарства издало дозволе за две деонице гасовода од Бугарске до Мађарске

ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ДЕОНИЦЕ ВЕЛИКА ПЛАНА-КОВИН И КОВИН-ЖАБАЉ

Како је крајем маја објавила агенција Танјут, Министарство грађевинарства Републике Србије издало је грађевинске дозволе за две деонице наставка Турског тока кроз Србију, и то од Велике Плана до Ковина и од Ковина до Жабаља. Реч је о деоници 2: Велика Плана - Жабари - Смедерево - Ковин и деоници 3: Ковин - Панчево - Ковачица - Опово - Палилула - Зрењанин - Тител - Нови Сад - Жабаљ. Министарство грађевинарства је надлежно за издавање свих потребних аката за изградњу гасовода и по захтеву инвеститора до сада су издали локацијске услове за деонице 2 и 3. Такође, прибављени су позитивни извештаји Ревизионе комисије за деонице 1, 2 и 3. Деоница 1 гасовода је на релацији: Зајечар - Бољевац

- Параћин - Ђуприја - Јагодина - Деспотовац - Свилајнац - Велика Плана - Жабари. Траса деонице 4 је: Жабаљ - Бечеј - Ада - Сента - Кањижа. Министарство је такође издало, како наводи, грађевинске дозволе за припремне радове за деонице 1, 2 и 3 и потврђена је пријава радова за деонице 2 и 3. Танјут у овој информацији појашњава да се увелико одвијају припремни радови за постављање цеви на више деоница у Србији, а преко Луке Нови Сад транспортују се цеви за градњу тог гасовода. До децембра би требало да буде допремљено око 50.000 тона цеви. Свака цев тешка је 5.270 килограма, а дугачка 12 метара. Трасу националног магистралног гасовода од бугарске до мађарске границе, којом ће бити допреман

руски гас из Турског тока, пројектовао је италијанско-српски конзорцијум „Саипем-Србијагас“. Припремне радове обављају српске фирме. Власник гасовода је српско-рускофирма „Гастранс“, која финансира пројекат, док је руска компанија „IDC“ добила посао на тендеру за извођење радова, а велики број домаћих компанија добиће посао управо преко њих и Србијагаса, преноси Танјут. Три компаније из Италије и Немачке, које ће бити главни извођачи за тај део гасовода, биће ангажоване и за његов пролазак кроз реке Дунав и Тису. Цеви ће бити постављене и испод река Црни Тимок, Велика Морава и Тамиш.

(www.tanjug.rs)

ДОМАЋИН РАДНЕ ГРУПЕ ИВС-А СРБИЈАГАС

У Врднику је у четвртак, 25. априла 2019. године одржан састанак Радне групе Међународног бизнис конгреса (ИВС-а) за „Индустрију, иновације и перспективни развој“. председавајући овог, иначе 64. по реду састанка поменутог радне групе, био је заменик председника ПАО „Гаспром“ **Олег Аксјутин**. Поздравну реч одржао је генерални директор ЈП „Србијагас“, **Душан Бајатовић**, који је био домаћин овог

скупа. Тема заседања Радне групе за индустрију, иновације и развој била је „Технички, логистички и еколошки аспекти интензивне изградње енергетских објеката у временском ограничењу“, а у раду овог форума учествовали су менаџери и стручњаци познатих светских компанија за производњу гаса и нафте, производњу опреме и пружање услуга и логистике у овом енергетском сектору. Међу

њима су били директори енглеских, турских, руских, немачких, мађарских и аустријских компанија, који су овом приликом изразили своје задовољство садржајем и значајем тема о којима се говорило, али и захвалили на изузетном гостопримству и пријатном дочеку компанији „Србијагас“.

(www.srbijagas.com)

Чланови радне групе ИВС-а у Врднику

Саопштење са седнице Надзорног одбора ЈП „Србијагас“

УСВОЈЕНИ ПЕРИОДИЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЗА ПРВИ КВАРТАЛ 2019.

Надзорни одбор ЈП „Србијагас“ одржао је у среду, 24. априла, седницу у просторијама компаније у Новом Саду. Седници је председавао **проф. др Муамер Реџовић**, председник Надзорног одбора. Присутни су били представници менаџмента ЈП „Србијагас“ - заменица генералног директора **Блаженка Мандић** и извршни директори појединих функција. Надзорни одбор, у законском року, разматрао је и усвојио Периодичне финансијске извештаје предузећа за период 01.01-31.03.2019. године. Такође, чланови Надзорног одбора усвојили

су и Извештај о реализацији годишњег Програма пословања у првом кварталу ове године. На седници Надзорног одбора истакнуто је да је Јавно предузеће „Србијагас“ у прва три месеца ове године наставило позитиван тренд пословања, који је забележен већ неколико година за редом, а сви напори и активности које се спроводе у континуитету,

Проф. др Муамер Реџовић и Блаженка Мандић на седници НО

имају за циљ да компанија оваква кретања задржи и у наредном периоду.

(www.srbijagas.com)

Институције инфо

АЕРС домаћин састанка о гасу у региону јужне и југоисточне Европе

У ФОКУСУ РАСПОДЕЛА КАПАЦИТЕТА НА НОВИМ ГАСОВОДИМА

Агенција за енергетику Републике Србије (АЕРС) је, као копредседавајући гасне регулаторне иницијативе („GRI“) европске Агенције за сарадњу енергетских регулатора („ACER“) за регион јужне и југоисточне Европе („SSE“), од 6-7. маја у Београду, била домаћин састанка на којем су представници регулатора, транспортера, произвођача и трговаца природним гасом из овог региона из земаља ЕУ и Енергетске заједнице, разматрали неколико тема од заједничког интереса.

„ACER“ је, као покровитељ састанка, презентовао своје најзначајније активности у претходних годину дана, док је једна од тема скупа, одржаног у седишту АЕРС, као и у просторијама Привредне коморе Србије, била и расподела капацитета на пројектима нових гасовода у овом делу Европе.

АЕРС је на скупу, у оквиру теме представљања пројеката за радни програм за 2019-2020. годину, презентовао пројекат „Имплементација мрежних правила Европске

уније (ЕУ) на интерконекторима између транспортера из ЕУ и из уговорних страна Енергетске заједнице“.

Теме састанка „GRI SSE“ биле су и планови повезивања гасних тржишта земаља јужне и југоисточне Европе, функционисање подземних складишта за природни гас, пројекти терминала за утечњени природни гас у региону, начин брзе промене снабдевача гасом, а представљени су и резултати у Енергетској заједници у овој области у претходном периоду.

(www.aers.rs)

Састанак у АЕРС-у о повезивању гасних тржишта у региону

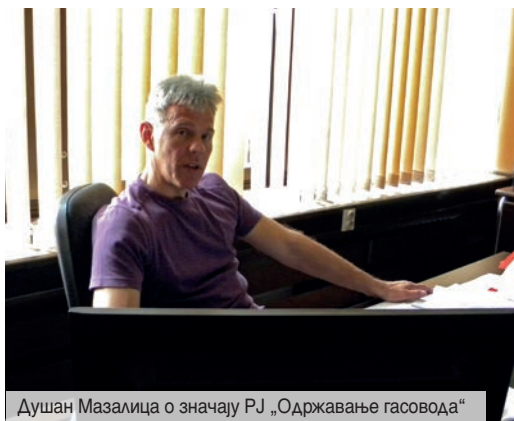
У посети РЈ „Одржавање гасовода“ Зрењанин

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ЗА
ВЕЛИКЕ ПОДУХВАТЕ

Весна Арсић

За њих, као што смо писали већ много пута, проблем не представљају ни најсложеније интервенције на гасоводима широм земље, па и ван наших граница. Имају стручан кадар, добру опрему, квалитет и брзину рада који се траже. Они су Радна јединица „Одржавање гасовода“ Зрењанин, коју из броја у број „Гас преса“ зовемо и увек добијамо прецизан, стручан и благовремен извештај о тренутним активностима. Средином маја, када смо их посетили, њихове екипе биле су на више страна, једни су радили крацовање магистралног гасовода МГ 01 од Мокрина до Кикинде и даље до Елемира, а други у Бачкој Тополи где је реконструисана котларница и демонтиран измењивач топлоте, који ће касније бити испитан у радионици у Зрењанину. У разговору са **Слободаном Паскашом**, директором Сектора техничке подршке Београд задуженим за послове одржавања гасоводног система, дотичемо не само послове у последњих месец дана, већ и све друго што је актуелно у овој радној јединици.

- Иако нам временски услови нису нарочито наклоњени, будући да је безмало сваки дан био кишовит, ми напредујемо када је реч о нашем плану и пословима које морамо да урадимо. Тако смо у овом месецу имали доста нових реконструкција мерних линија, међу којима реконструкцију мерне линије МРС Житопродукт Зрењанин, као и ОШ „Алекса Шантић“ Равни Тополовац, а урађена је, као што

Душан Мазалица о значају РЈ „Одржавање гасовода“

Слободан Паскаш у разговору за Гас прес

сте већ рекли, и реконструкција котларнице на Главној мерно регулационој станици у Бачкој Тополи и реконструкција мерне линије на ГМРС Бачко Градиште и ГМРС Чурут. Такође, на терену смо завршили и реконструкцију ГМРС Конак. Све су то послови које, након неколико недеља и дана рада у радионици овде у Зрењанину, завршимо и уградимо нове линије у једном радном дану, на лицу места, каже нам Слободан Паскаш.

Екипе „Одржавања гасовода“ Зрењанин радиле су протеклих недеља и у Новом Саду, где је урађен топли прикључак, односно нови прикључак са којег се напаја пунионица CNG-а у

кругу наших радних јединица на Путу Шајкашког одреда бр. 3. У радионици је завршена и МРС Фабрика шећера Пожаревац и ту се сада чекају даље инструкције од колега из Сектора инвестиција Београд када ће то да се угради и заврши овај вишемесечни посао. Испитивање МРС Котеж у Панчеву је, такође, доста дуго рађено, али и приведено крају пре неколико недеља, а од већих послова овде наводе и замену изолационог комада од 6“ (цולי) на ГМРС Шећерана Нова Црња. Тај посао је, кажу, био доста компликован, имајући у виду терен, кишу, подземне воде и све оно што са тим иде. Међутим, за један дан, како је

Замена изолационог комада у Српској Црњи

Реконструкција ГМРС Конак

и планирано и како су обавештени и медији, јер се доста насељених места снабдева са те станице, посао је успешно завршен.

Следе, како нам је рекао Слободан Паскаш, интервенције на гасоводима након инспекције интелигентним крацером, а тих дана када смо били тамо, пут Зрењанина кренула је и сервисирана опрема, односно делови „Стопл“ машине, што значи да ће у јуну ова наша модерна технологија поправке гасовода без заустављања протока гаса, поново бити у функцији.

Обучени за рад „под притиском“

Радна јединица „Одржавање гасовода“ формално је организована у три службе, Службу машинског одржавања, Службу електро одржавања и Службу припреме. Четрдесетак наших колега који овде раде толико пута су доказали да знају и да им се с разлогом поверавају најсложеније интервенције на гасоводима.

Милован Јованов у радионици у Зрењанину

Технички руководилац ове радне јединице **Душан Мазалица** у разговору са нама прецизира да „на распореду“ има 11 бравара и 4 заваривача, двојицу пословођа, будући да у Служби машинског одржавања постоје два одељења, челичних и

полиетиленских гасовода. Али, каже, сви раде и једно и друго, тако да је ово само формална подела.

- Јесте, можемо да се похвалимо да код нас раде бравари и заваривачи који су међу врхунским мајсторима у нашој земљи. Од четири заваривача које смо поменули, двојица су пред пензијом. Они сада носе посао, још увек могу да раде, али то може за коју годину да буде заиста велики проблем, имајући у виду да се добар заваривач формира годинама и да неки други заваривачи из других бранши, примера ради из бродоградилешта рецимо, не могу да раде истим квалитетом и на цевоводима, јер је то заиста специфичан посао. А нарочито рад „STOPPLE“ технологијом, где се ради на гасоводима под притиском, захтева смиреност, знање и искуство, па може се рећи и храброст, наводи колега Мазалица и појашњава да су управо они овде једног врсног

бравара формирали и научили да буде и одличан заваривач, што је вишегодишњи заједнички рад и напор.

- То је наш Фери, колега **Сабо Ференц**, који нам ради два посла тренутно, али он је својим залагањем, трудом, жељом да научи и овај други, вредан занат, то успео, тако да сада заједно са колегом **Гојком Лончарским**, заправо представља млађи део наше екипе заваривача, каже нам Душан Мазалица.

Са њим још једном пролазимо кроз „опис послова“ Радне јединице. Набрајајући редом израду станица, израду гасовода, санацију гасовода, реконструкције, интервенције већ поменутом „Стопл“ машином итд., он закључује да је значај „Одржавања гасовода“ огроман, пре свега, за нормално функционисање транспортног и дистрибутивног гасоводног система. А самим тим и за рад нашег предузећа, у целини.

Пуне руке посла и за „Електро одржавање“

Тог дана када смо били у Зрењанину две екипе Службе електро одржавања биле су на терену, на обиласку станица катодне заштите. Једна у Суботици и околини, а друга у Апатину. Руководилац ове службе, **Милован Јованов** каже да запослени овде, а има их укупно 11, раде комплетно електро одржавање гасовода, превентивно, текуће и интервентно, и то како северно,

Замена расвете на једном од објеката, наши електричари

Инфо радови

тако и јужно од Саве и Дунава.

- Имамо годишње обавезе на мерењу контроле заштитног и громобранског уземљења, мерењу изолационих прирубница и комада, мерењу ФИД заштите комплетне електроинсталације, одржавању станица катодне заштите и заштитних потенцијала на магистралним, разводним, доводним гасоводима и градским гасним мрежама, дакле радимо све оно што је неопходно у погледу електро одржавања за све наше транспортне и дистрибутивне радне јединице. Поред тога, Електро служба ради и за трећа лица, што нашој компанији доноси добар приход. Као што сте рекли, данас су наше екипе у обиласку неколико станица катодне заштите, због тога што је услед грмљавине и непогода, дошло до њиховог „искакања“ и ми морамо да изађемо на терен,

преконтролишемо шта није у реду, отклонимо квар, како би све поново радило. Када на нашем систему буду постављене аутоматске станице катодне заштите, велики део тог посла моћи ћемо да радимо и из канцеларије, али за сада морамо да одемо до сваке од њих. Тренутно Србијагас има аутоматске станице само на три локације, и то на ГМРС Зрењанин, ГРЧ Нови Сад и ГРЧ Госпођинци, наводи Јованов.

Иначе, наш саговорник у Електро служби напунио је ових дана 35 година рада у служби, али је све ближи другом, старосном услову за одлазак у пензију, тако да се

Уградња ултрасоничних мерача у Појатама, завршни радови

и у овом делу Радне јединице „Одржавање гасовода“ отвара проблем о којем смо писали у претходним редовима. Искусни Милован Јованов за наш Гас прес каже да је у Србијагасу, односно његовим правним претходницима почео да ради давне 1984. године и да и данас, када би бирао, ништа не би мењао, будући да је овде, након завршеног факултета, стекао искуство, практично знање, али и колеге и пријатеље за цео живот.

Активности Сектора техничке подршке Београд у априлу

ИНТЕРВЕНЦИЈА НА МРС ТОПЛАНА АЕРОДРОМ КРАГУЈЕВАЦ

Спајање прикључног гасовода за „Cooper tire“

И наше колеге у „Одржавању гасовода“ Београд радиле су ових пролећних месеци пуном паром,

и поред заиста лоших временских услова. Како смо сазнали од **Оливера Нишавић**, управника ове радне јединице у саставу Сектора техничке подршке Београд, много тога урађено је у склопу радова на редовном одржавању гасовода, а међу пословима које је истакла је интервенција коју су радници овог сектора средином априла извршили у Шумадији, где је урађена замена дела оштећеног гасовода за Мерно-регулациону станицу (МРС) „Топлана Аеродром“ у Крагујевцу. Како нам је рекла Оливера, овој интервенцији је претходило проналажење места оштећења на траси, у чему су им помогле колеге из РЈ „Дистрибуција Крагујевац“. Након завршених машинско монтажних радова, извршено је испитивање прикључног гасовода,

мерно-регулационе станице „ТО Аеродром“, и напослетку, пуштање гаса.

- Следећа интервенција је била крајем априла, у време Ускршњих празника, у склопу измештања прикључног гасовода за нову Мерно-регулациону станицу (МРС) „Trajal Cooper“. Извршено је спајање новог прикључног гасовода на постојећи, за потребе америчке компаније за производњу гума „Cooper tire & Rubber company“ у Крушевцу.

Након извршених машинско монтажних радова линија је напуњена, а станица пуштена у рад, рекла је у кратком разговору за Гас прес Оливера Нишавић.

Јасмина Ђорђевић

Паритети

СРБИЈАГАС БРОЈ 149 - МАЈ 2019.

АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА

Период април/мај 2019.

ВРСТА ГОРИВА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	ЦЕНА ПО ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ (РСД)	ДОЊА ТОПЛОТНА МОЋ (MJ/j.m.)	КОЕФИЦИЈЕНТ КОРИСНОГ ДЕЈСТВА	ЕФЕКТИВНА ЦЕНА (РСД/MJ)	ИНДЕКС ЦЕНЕ ПРЕМА НАЈЛЕФТИНИЈЕМ ЕНЕРГЕНТУ	УВЕЋАЊЕ ЦЕНЕ ПРЕМА ЦЕНИ НАЈЛЕФТИНИЈЕГ ЕНЕРГЕНТА
Природни гас* - ЈП "СРБИЈАГАС"	St. m ³	32,28	33,5	0,85	1,13	1,02	2,03%
Природни гас* - ДП "НОВИ САД-ГАС"	St. m ³	33,62	33,5	0,85	1,18	1,06	6,26%
Пропан Бутан-ТНГ	kg	149,08	45,9	0,85	3,82	3,44	243,90%
Струја-ЈТ* плава зона	kWh	7,83	3,6	0,99	2,20	1,98	97,73%
Струја-ЈТ* црвена зона	kWh	15,65	3,6	0,99	4,39	3,95	295,20%
Струја-ДТ* плава зона виша	kWh	8,94	3,6	0,99	2,51	2,26	125,76%
Струја-ДТ* црвена зона виша	kWh	17,89	3,6	0,99	5,02	4,52	351,77%
Струја-ДТ* црвена зона нижа	kWh	4,47	3,6	0,99	1,25	1,13	12,88%
Угаљ Вреоци сушени**	t	11666,67	17,5	0,6	1,11	1,00	0,00%
Угаљ Колубара**	t	7083,33	7,5	0,6	1,57	1,42	41,67%
Угаљ Ковин**	t	8333,33	11	0,6	1,26	1,14	13,64%
Пелет буков**	t	19444,17	17,078	0,91	1,25	1,13	12,60%

НАПОМЕНЕ:

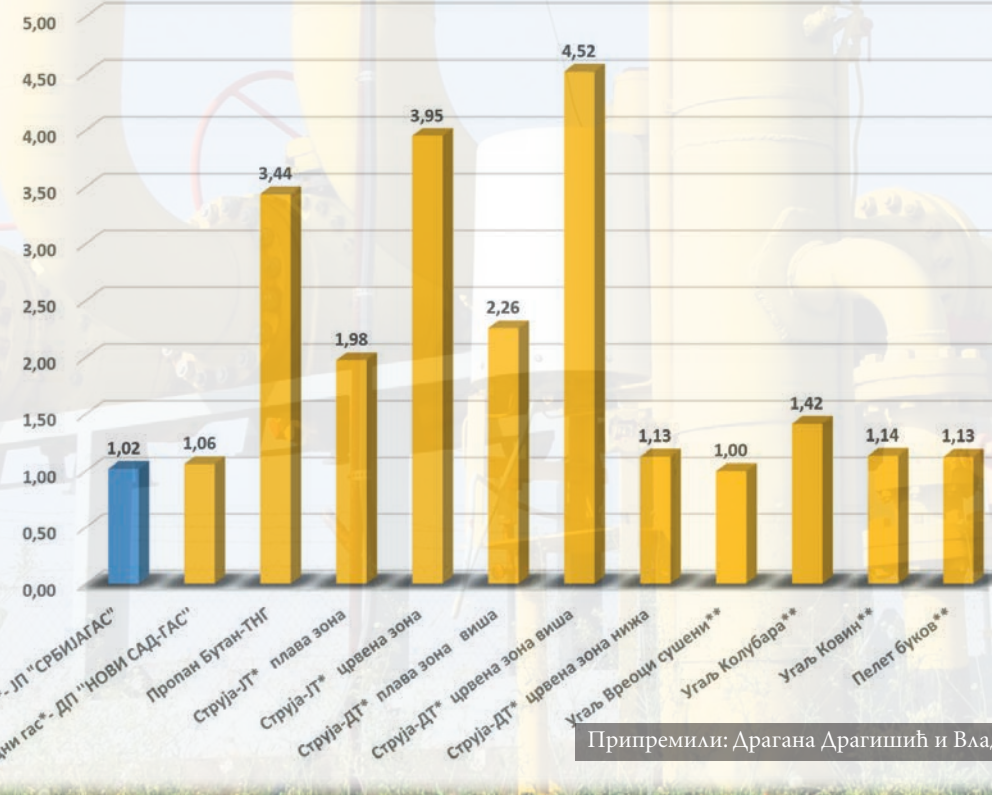
* Плаћа се по утрошку месечно

** Цена је дата без транспорта и манипулативних трошкова ЈТ бројило зелена зона, ДТ зелена зона и ДТ плава зона нижа тарифа нису узети у обзир јер би се приликом грејања изашло из оквира тих зона. На укупну потрошњу додаје се фиксни део.

Извори цена:

природни гас - ЈП „СРБИЈАГАС“
природни гас - ДП „НОВИ САД-ГАС“
пропан бутан у боци 10kg - „Петрол“, Нови Сад
електрична енергија - „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“
угаљ - Стовариште уља „Искра-Пан“, Нови Сад
пелет буков - „Крајина Дрво НС“, Ветерник
Цене су без ПДВ-а узете за период април/мај 2019. год.

ДИЈАГРАМ СА УПОРЕЂЕНИМ ИНДЕКСИМА ЦЕНА РАЗЛИЧИТИХ ЕНЕРГЕНАТА

Припремили: Драгана Драгишић и Владимир Петровић

Сви се са лепим утисцима вратили из Москве

ГРАД АРХИТЕКТОНСКЕ РАСКОШИ, БОГАТЕ КУЛТУРЕ И ТРАДИЦИЈЕ, ГРАД КОЈИ ТРЕБА ПОСЕТИТИ!

Запослени Србијагаса су и ове године у мају, захваљујући Јединственој синдикалној организацији и туристичкој агенцији „Putnik travel“ из Београда, имали прилику да обиђу још једну атрактивну дестинацију, један од највећих и најважнијих градова на свету, највећи европски и руски град-Москву! Колегиница **Марија Попивода** из Службе људских ресурса била је у једној од три групе које су, будући да је интересовање за овај пут у предузећу било изузетно велико, формиране неколико месеци унапред. Њене импресије су снажне, а за Гас прес своје утиске сумира овако:

- Путовање је било предивно у сваком смислу, од организације и посете знаменитостима, до

временских услова које смо имали. Москва, центар бројних културних, политичких и историјских догађаја, данас је модерна светска метропола са бројним знаменитостима, које ми за овако кратко време, а тамо смо били 4 дана, ипак нисмо стигли све да обиђемо. Оне најпознатије и најзначајније смо посетили. Међу њима: фасцинантни Кремљ, чувени Црвени трг, најпопуларнији руски храм Цркву Василија Блаженог, монументалну грађевину Лењиновог маузолеја, затим Бољшој театар, Парк Горки, Државну галерију Тетјаков, Царичин парк и музеј, манастир Сергејев посед. Централни догађај, свакако и разлог због којег су многи и ишли на ово путовање, била је Војна парада 9. маја, дан када се прославља Дан победе над

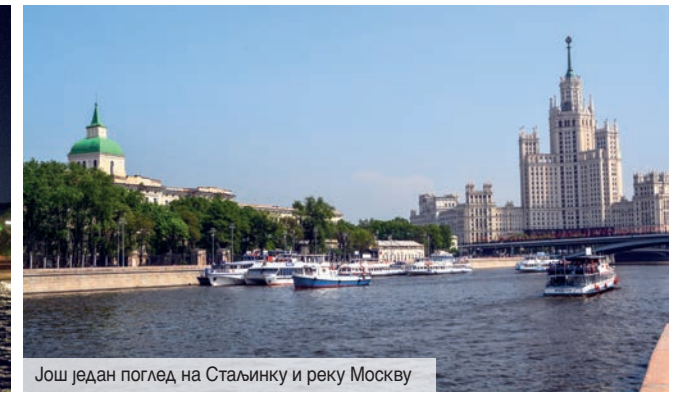
фашизмом у Другом светском рату. Бити тада у Москви и присуствовати паради, то је нешто изузетно, то је догађај који ће свима нама који смо имали срећу да будемо ту, остати у неизбрисивом сећању. Цео свет путем медија прати параду војне моћи Русије, а на улицама Москве буде око милион људи. Међу њима ове године и наше колеге. Заиста импресивно и задивљујуће, испричала нам је Марија.

Фотозапис из Москве за Гас прес доноси колега из наше службе, Службе за односе с јавношћу и маркетинг. Оком објектива свог фотоапарата све лепоте и величину Москве забележио је наш **Миљан Крстајић**.

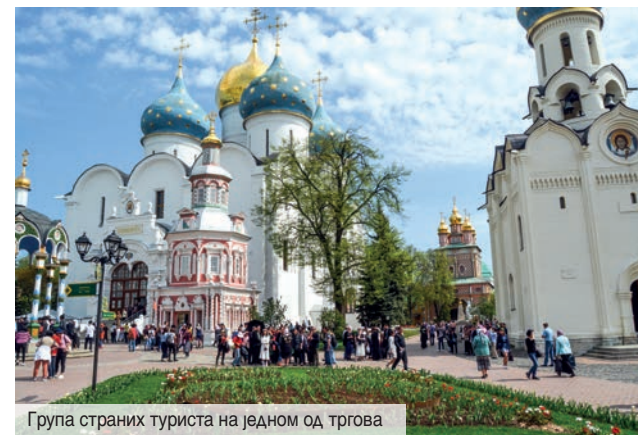
В.А.

Москва ноћу

Још један поглед на Стаљинку и реку Москву

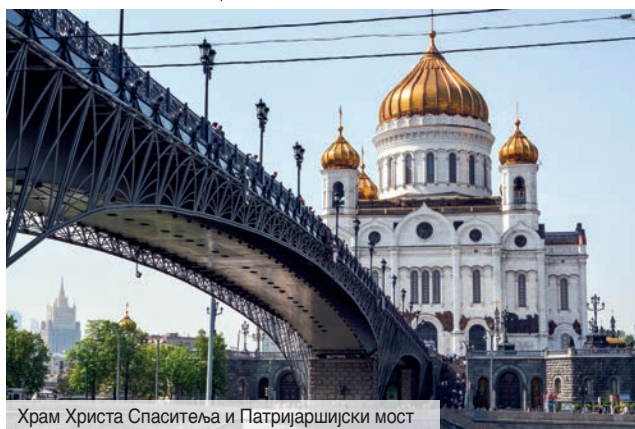
Група страних туриста на једном од тргова

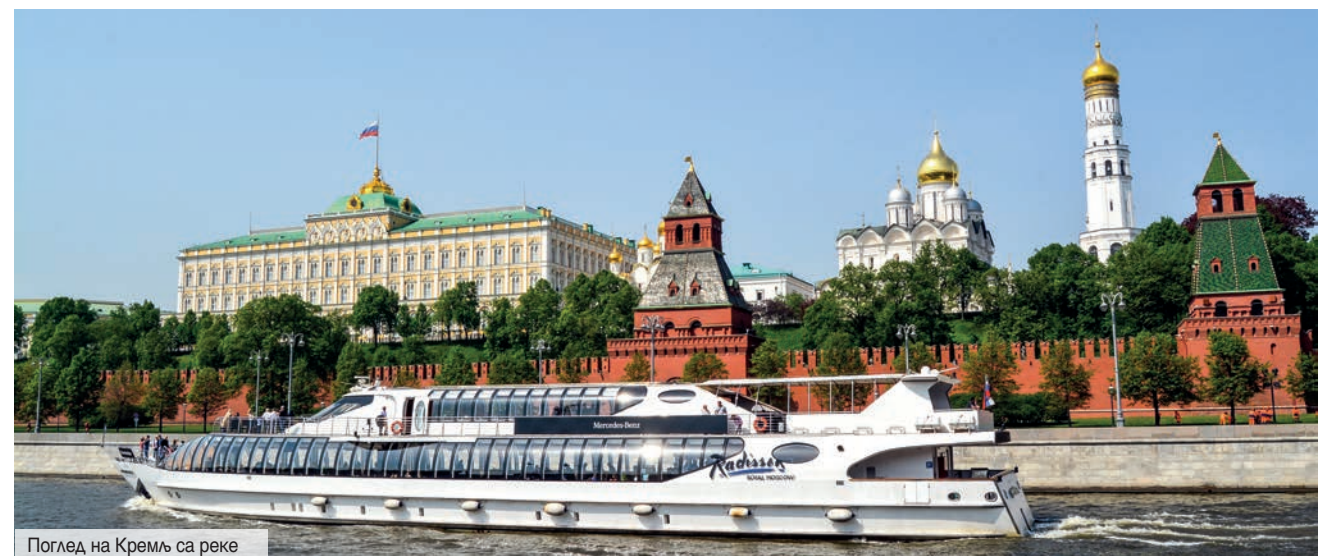
Унутрашњост једне од цркава

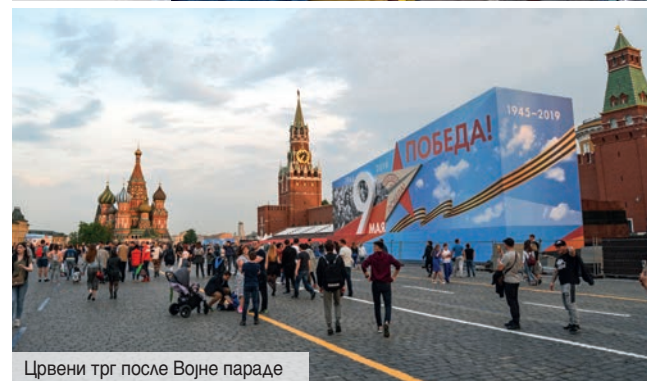
Центар Москве

Храм Христа Спаситеља и Патријаршијски мост

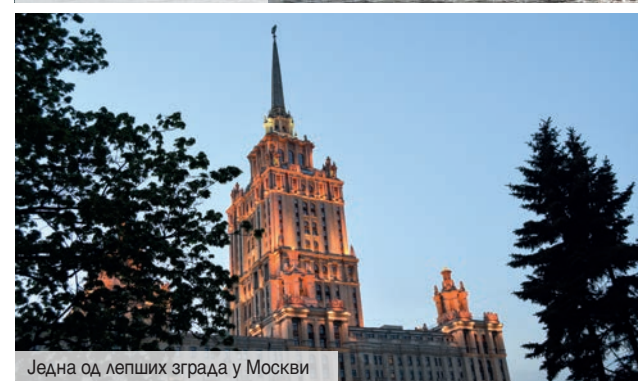
Поглед на Кремљ са реке

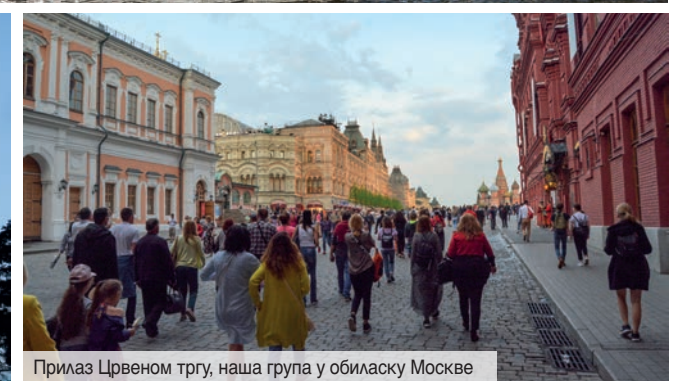
Црвени трг после Војне параде

Хотел Космос у којем су одсели наши запослени

Једна од лепших зграда у Москви

Прилаз Црвеном тргу, наша група у обиласку Москве

У мају акција добровољних давалаца крви Србијагаса у Београду

АКЦИЈИ СЕ ОДАЗВАЛО 24-ОРО НАШИХ КОЛЕГА

На хуманом задатку...

...наши даваоци крви из Београда

Под слоганом „Дајте крв, улепшајте живот себи и другима“, у среду, 22. маја 2019. године, у просторијама Сектора техничке подршке у Београду, организована је још једна акција добровољног давања крви.

Како смо сазнали од наше колегинице **Миладије Цице Драгићевић**, из Актива давалаца крви, другој овогодишњој акцији одазвало се 24-оро потенцијалних давалаца крви: 19 је дало крв, од тога 10 жена, а одбијено је петоро из медицинских разлога. Акција је успела, а овим хуманим људима још једном хвала за племенитост, коју исказују сваки пут када су ове акције у питању.

Ј. Ђорђевић

АПЕЛ ДАВАОЦИМА

У сусрет 14. јуну, Светском дану давалаца крви, који се обележава широм Планете Земље, још једном апелујемо на све наше колеге да се одазову овим хуманим и значајним акцијама. Улога трансфузије крви и добровољног давалаштва драгоцене течности у спасавању живота људи и унапређењу њиховог здравља је огромна. Рецимо и то да ће у јуну, тачније у четвртак, 20.06.2019. године биће одржана акција давалаца крви ЈП „Србијагас“ у Новом Саду.

Ангажовање колегиница из Зрењанина за пример

ЕКОЛОГИЈА У ПРАКСИ

Већ дужи временски период самоиницијативно, пет радница „Ревности“, које воде бригу о хигијени наше пословно техничке зграде у Зрењанину, сакупља ПЕТ амбалажу, алу лименке и чепове и тиме доприносе очувању наше радне и животне средине. Оне свакодневно селектују отпад, а када сакупе довољне количине позивају локални центар за рециклажу, који се на њихов позив радо одазива. Оваквим својим упорним радом, полако мењају свест и навике запослених, који увиђају корисност ове акције и сами доносе од куће амбалажу и чепове.

У четвртак, 24.05.2019. године, скромно и без помпе, предале су пуну џамбо врећу (36 килограма)

ПЕТ амбалаже и 2 килограма лименки, о чему и сведочи ова фотографија. Новац прикупљен на овај начин, користе за заједничке потребе, а врло често га уплаћују у хуманитарне сврхе.

Због позитивног примера који дају осталима, ред је да им се на овај начин захвалимо и споменемо њихова имена. То су **Бојана Јашин, Светлана Писидоров, Велинка Беговић, Наташа Крудуљ и Драгана Поморишац.**

Г.М.

Оне дају позитиван пример свима нама

31. мај – Светски дан без дуванског дима

ЗАШТИТИМО СЕ ОД ДУВАНСКОГ ДИМА

Сваке године 31. маја, Светска здравствена организација (СЗО) обележава Светски дан без дувана и истиче здравствене и друге ризике који се повезују са употребом дувана.

Дуван је значајан фактор ризика за настанак коронарне болести, можданог удара и болести периферних крвних судова.

ЕКО КАЛЕНДАР - Мај

- 06. мај – Дан еколога Србије
- 15. мај – Дан акције за климу
- 24. мај – Европски дан паркова
- 31. мај – Дан борбе против дувана

Упркос томе што је познат утицај дувана на здравље и што постоји више начина да се смањи последично умирање и оболевање, знање становништва о томе да је дуван један од водећих узрока кардиоваскуларних болести је недовољно. Мере Светске здравствене организације о контроли дувана, државе би требало да примењују, да би се смањила употреба дувана и да би се становништво заштитило од незаразних хроничних болести. Такође, државе би требало да пруже заштиту људи од изложености дуванском диму обезбеђивањем затвореног јавног и радног простора и јавног превоза потпуно без дуванског дима, али и да пруже помоћ при одвикавању од

пушења (покривено здравственим осигурањем, широка подршка становништву, укључујући и кратак савет здравствених радника и бесплатно телефонско одвикавање од пушења на целој територији државе).

Активности које се спроведе на овај дан упозоравају јавност на штетне ефекте употребе дувана као и излагања дуванском диму. Дуван је претња за сваку особу, без обзира на пол, старост, расу, културни или образовни ниво. У Србији је тренутно око 2,5 милиона пушача међу одраслим становништвом. Сваки пут када удахнемо дим цигарете у наша плућа доспева више од 7.000 хемикалија, од којих је најмање 70 канцерогено.

Одвикавање од пушења је најбоља ствар коју можете урадити за своје здравље. Зашто неки, ипак, остају при навици која „има тако грозан укус“, која нас убија, која нас скупо кошта и коју бисмо радо прекинули? Неки кажу да пушење није навика, већ зависност од никотина! Други опет одговарају да је ово само донекле тачно, будући да физичка зависност од цигарета и код најокорелијих пушача траје неколико дана и манифестује се као нека празнина, нелагодност, потреба да

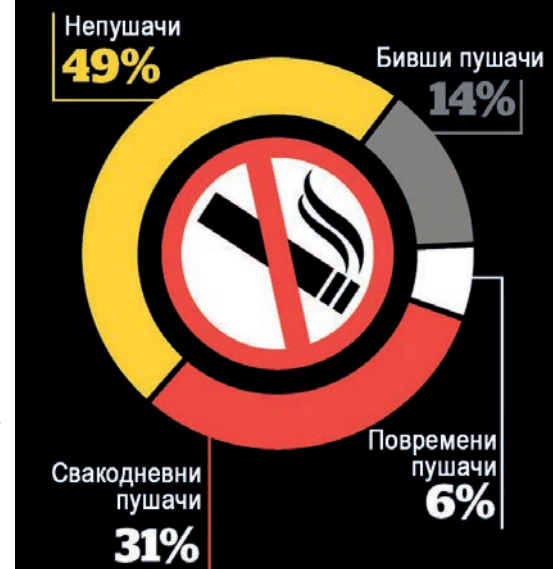
Последице употребе дувана и изложености дуванском диму:

- Не постоји безбедан ниво изложености дуванском диму из околине
- Дуван је други водећи фактор оболевања од кардиоваскуларних болести, одмах иза повишеног крвног притиска
- Рак плућа
- Дувански дим угрожава новорођенчад и пре и после рођења
- Непушачи који су изложени дуванском диму код куће или на послу имају за 25-30% већи ризик да развију коронарну болест срца

нешто раде са рукама... После тога их пушењу враћа само и искључиво психичка зависност и сазнање да су се цигарете одрекли из неког разлога, због здравља, новца, а не да су оставили пушење зато што је то њихов непријатељ. Дакле, треба размислити, јер бићете бољи и себи и другима!

Припремила: Ксенија Аћимовић

ПУШАЧИ И НЕПУШАЧИ У СРБИЈИ

Трендови и здравље

ВАЖНИЈЕ ЈЕ ИМАТИ ЗДРАВ ОРГАНИЗАМ НЕГО САВРШЕНО ГРАЂЕНО ТЕЛО

Жудња за савршенством женског и мушког тела постала је, чини се, опсесија савременог друштва. На друштвеним мрежама је постало најважније питање како изгледате после порођаја или после најновијег козметичког захвата, а много мање важно како се заиста осећате изнутра. Иако савремени телефони нуде бројне опције улепшавања, у стварности не можете побећи од ваше генетике, физиологије и конфекцијског броја који заиста носите. Истраживања показују да се питање незадовољства изгледом намеће, на жалост, у све ранијем узрасту, већ код девојчица са 6-7 година, које већ тада почињу да брину о томе да ли ће се утојити, а та бојазан, временом, само се још више увећава. По подацима Светске здравствене организације, глобално незадовољство властитим телом постало је заразно. Узрок гојазности свакако је сплет више околности. Једна од чињеница која иде на руку све гојазнијем становништву јесте лак и једноставан приступ великим количинама хране, али и животни стил који захтева све мање физичке активности. Живимо у свету пуном намирница које су препуне адитива и вештачких материја за које наши гени нису створени. Можда не можемо да променимо јабучаст облик тела који смо наследили од прабаке, али зато је у нашој моћи да будемо „најздравија и физички најспремнија јабука“.

Незадовољство властитим телом је постало више од nelaгоде коју осетите при помисли да ће вас неко видети у купаћем костиму или од опсесивног питања да ли ме гардероба чини дебелим. Лекари упозоравају да незадовољство властитим изгледом утиче на ниво шећера у крви, али може довести и до појединих облика депресије, па чак и суицида. Многи незадовољство својим изгледом лече утапањем туге у алкохолу, што додоатно утиче на гојазност, док други, да би остали мршавији, прибегавају пушењу, које опет штетно утиче на организам. У савременој култури, где се огромна пажња поклања телесној грађи и стилу облачења, многе жене се осећају одбачене и изоловане, постиђене, јер не припадају групи жена са модне писте.

Лекари упозоравају да када су људи, а поготово жене, незадовољне својим изгледом и опсесивно се баве њиме, то може да створи образац понашања који их спречава да се гласно побуне против оних вредности нашег друштва који су управо узрок њиховог незадовољства. Истраживања су показала, да осим медија, кључну улогу у формирању вашег става о овој теми имају и пријатељи који вас окружују. Нова мода анорексичних девојака, као да је модни тренд који се лако шири међу тинејџерима. Чежња за другачијим телом, слична је патњи и свеприсутном осећају неузвраћене љубави, а плодове данашњег нормативног незадовољства убира једно огромно тржиште. Индустрија производа за мршављење остварује врхунске резултате, али резултати

мршављења су знатно мањи. Људи се опет гоје, и опет подвргавају новим и још лошијим дијетама и производима. Смршати је могуће, али одржати жељену тежину, прави је подвиг. Мали број људи није свестан тога да спровођење дијета без лекарског надзора изазива велике метаболичке, енергетске, неуроендокрине и епигенетске промене, које неретко воде у болест. Многе студије упозоравају, да се управо због тога, мора јачати свест људи о здравијем концепту живљења, који би обухватао више и чешће свакодневне физичке активности и више уношења сирове хране, која није индустријски обрађена.

Пре него што кренете у борбу против вишка килограма, требало би се позабавити наслеђеним генетским „пртљагом“, који нас ограничава на овом путу ка постизању жељеног савршенства. Треба напоменути и чињеницу да је, осим гена, јако важан и лични став. Лично задовољство, учешће у областима живота који нас заокупљају и чине срећним, које нам уливају осећај компетентности и постигнућа, снажно утичу на веће задовољство сопственим телом. Лекари зато препоручују да пажњу усмерите на дружење са пријатељима, разговоре и јачање веза унутар породице, бављење хобијима, шетње у природи, припрему здравијих оброка и сл. Дакле рад на себи и свом најблиском окружењу, може у великој мери бити најбоље средство за мршављење. Претераним бављењем само физичким изгледом, можете донекле достићи приближно жељени резултат, али то и даље неће бити једини и одређујући чинилац ваше среће и успеха!

Припремила: Дејана Шранц

Шта ћемо за доручак на послу?

ЗДРАВА ХРАНА ИМА ПРЕДНОСТ

Готово свако јутро чујемо ово питање на свом радном месту. За разлику од кућног амбијента, када и уколико не знамо шта ћемо доручковати, отворимо фрижидер и изаберемо већ нешто, на послу ствари нису тако једноставне. А важне су. Јако важне. Доручак је наше гориво за радни дан, а сваки возач зна шта ће се десити ако у ауто нестане горива или сипа погрешно или лоше гориво. До скоро, тачније до популарисања нутриционизма као науке о исхрани, али и све чешћих здравствених проблема, од гојазности до проблема са органима за варење, нисмо превише размишљали о томе шта једемо. Једноставно смо јели. Данас су интернет и медији преплављени текстовима о исхрани, сви смо на неким режимима, и сви смо постали прави нутриционистички гуруи, у сваком моменту спремни да одржимо предавање шта је здраво, шта нездраво, шта се са чим (не) комбинује и шта се једе у које доба дана. Може бити да смо се помало и слудели од силне теорије. И заборавили да једемо. Да једемо онако као некад, здраво и у сласт. Да не бројимо калорије, не једемо с ногу или за компјутером, не разговарамо телефоном између два залагаја, не оставимо доручак на пола и одјуримо да нешто завршимо. Не, сада на једном рамену имамо једног малог нутриционистичког анђела, а на другом ђавола, па како кренемо

нешто да поједемо, тако крене и расправа између њих, и на крају нам се више ништа и не једе.

Иако хране има више него икад, ми опет свако јутро на послу постављамо то вечито питање – шта ћемо доручковати. Избор се углавном своди на оближње пекаре, брзу храну, сендвиче, нездраве грицкалице, безбројне кафе да не помињемо, мада све више је оних који носе доручак припремљен код куће.

Интернет и медији препуни су разних савета за квалитетну и здраву исхрану, али навика је чудо и тешко се мења. Ипак, уз мало добре воље и организације, није уопште тешко водити рачуна и о томе шта једемо на послу.

Прво, све је ствар организације. Планирати унапред је пола обављеног посла. На пример, припремити већу количину вечере и део понети за доручак, уз неке евентуалне додатке. Или, рецимо, скувати одређену количину риже, која може стајати у фрижидеру, и у то увек можемо насецкати сезонског поврћа, пилетине или рибе, и тако имати доручак за пар дана. Исто важи и за тестенину, само скувамо мало већу количину за ручак и део одвојимо за доручак. И кувана јаја су захвална за многе комбинације, од салата до сендвича, тако да није лоше и њих увек имати у фрижидеру. Такође, од јела које преостане од ручка, било меса, било поврћа, уз пар зачина увек можемо у блендеру направити квалитетне намазе и искористити их за доручак. Комбинација је безброј, и уколико се потрудимо, врло брзо нам постане рутина таква припрема и начин исхране.

Наравно, не стигнемо баш увек унапред да припремимо оброк код куће, и свакако није ништа страшно да купимо доручак у пекари, али и тада треба да водимо рачуна да то буде храна која ће нам дати

довољно енергије за радни дан, а неће оптеретити наш организам. Интегрално пециво са семенкама у комбинацији са салатом увек су бољи избор од масног бурека, бар тако кажу стручњаци. ☺ И да, и квалитетан роштиљ са салатом такође је на листи стручњака. Без лука, наравно. ☺

Поред тога, треба водити рачуна и о међуоброцима, па не би било лоше увек на столу имати воће, а у столу грицкалице. Али не чипс и слично, већ орашасте плодове, суво воће, пиринчане галете, крекере од интегралног брашна, у сваком случају, храну која ће нам дати енергију.

И на крају, а у ствари је требало да буде на почетку, важно је и шта пијемо. О довољном уносу течности сувишно је и говорити, а посебно на радном месту, јер чак и мања дехидратација може да утиче на успоренији рад мозга и концентрацију. Предност се, наравно, даје обичној води, али и биљним чајевима и воћним соковима без додатака. Око кафе се још ни стручњаци нису сложили, али превелики унос тешко да може да буде од користи, а знамо да претерамо док радимо.

Све ово су, наравно, општепознате ствари, и без икаквих нутриционистичких амбиција, само смо се мало осврнули на питање организације на радном месту, где смо ипак ограничени што врстом, што припремом хране. У сваком случају, шта год да доручкујете на послу, пријатно вам било! ☺

Припремила: Наташа Лончар

Лов - страст, спорт или хоби

ЛОВ НИЈЕ САМО ОДСТРЕЛ

Владимир Уторник

Ловци наше компаније „**коначно**“ су добила своју секцију! С обзиром на то да међу нашим колегама има доста дугогодишњих ловаца, сасвим је логично то што су одлучили да се организују. Оснивачки састанак Ловачке секције Спортског клуба „Србијагас“ одржан је 20. фебруара у Ловишту „Ристовача“ код Бача, где је управник РЈ „Транспорт“ Зрењанин **Горан Милићевић**, изабран за вођу секције. То је био повод да га екипа Гас преса посети у његовој канцеларији у Зрењанину, и забележи интервју, који следи.

- Овом приликом, преко нашег ГАС преса позивам све наше колеге активне ловце, да нам се придруже тако што ће у оквиру Спортског клуба „Србијагас“ постати и чланови ловачке секције. Предстоји

ОБАВЕЗНИ ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕДИ

Сваки ловац, према најновијим прописима, пролази ригорозне лекарске прегледе. Пре свега мора да буде психички, а онда наравно и физички здрав. Затим, ловац мора да положи испит из познавања руковањем ватреним оружјем и да има уверење да није осуђиван и кажњаван. Дакле, мора да добије уверење и од суда и од полиције да може да буде ловац, да може да употребава ватрено оружје. Оружје мора да се чува и складишти у прописаном и за то намењеном металном орману. Све је то, као што сам рекао, уређено законима и прописима. Већина ловаца све то схвата веома озбиљно. Е, сад друга је ствар што неки ловци, мање едуковани и несвесни озбиљности опасности, а 30 и више година лове, дођу кући и пушку окаче о чивилук иза врата. Ваљда је пре тога испразне...

нам израда Правилника о раду, Статута и избор органа секције. Планирамо израду амблема, пришивка и, евентуално, чланских карата. План је да пред почетак сезоне, организујемо једно интерно такмичење у гађању глинених голубова, чисто ради провере форме. Потом, планирамо лов препелице, а затим и фазана. Оба ова лова ће се организовати у ловишту неког од чланова секције. Иначе, у Војводини је лов на фазанску дивљач најинтензивнији и може се рећи да је најпопуларнији. Кад кажемо да почиње ловна сезона, онда то значи да се креће у лов на фазане. Сезона овог лова траје од првог октобра до 31. јануара. Иначе, фазан није аутохтона дивљач на овим просторима и најчешће их ловци сами узгајају у волијерама, односно фазанеријама и тако насељавају ловиште овом дивљачи. Још да додам да нам је у плану да бар једном годишње у неком од друштава, чланова наше секције, изведемо и неку врсту радне акције, попут набавке и садње младих садница дрвећа, или израде чеке или хранилишта за дивљач, каже Горан Милићевић.

• **Често се поставља питање да ли је то спорт, или не?**

- Не знам тачно шта јесте, али сигурно је активност која може да освоји човека. Ловом се не бавим дуго, пет-шест година, практично од како сам због учесталих повреда, а и година, престао да играм фудбал. Указао се вишак времена, а на наговор неколико пријатеља, такође ловаца, укључио сам се у рад ловачког друштва у Равном

Ловачки разговори, Горан Милићевић у канцеларији

Тополовцу, а после годину дана и постао редовни члан, ловац. Бављење ловом подразумева дуготрајне шетње природом, разне активности по свим временским условима, тако да се са те стране може у неку руку сматрати не спортом, али неком врстом рекреације да.

• **Ипак, има много људи који не воле лов?**

- Да, у праву сте, и то је сасвим нормално. Процењује се да колико људи воли, толико и не воли лов и противници су тога. Жестока су и подељена мишљења по овом питању. Врло често и сами ловци доприносе томе да људи имају лоше мишљење о њима и лову као активности. Ловци, међутим, нису, као што се често критикују и представљају, „неорганизована група људи који иду кроз шуму до прве кафане“. Одстрел дивљачи је, пре свега, плански и строго контролисан. Постоје планске основе за ловиште, којима се уређује газдовање истим и води рачуна о бројности дивљачи. Имамо ловочуваре који то контролишу и управнике ловишта који се брину о томе. Е, сад неки ловци, односно криволовци, то злоупотребљавају

Оснивачи секције „243“ ловци Србијагаса

и то је оно против чега се морамо борити, како би се тај утисак о ловцима променио. Мој је утисак да се стање у ловству, што се тиче поштовања прописа поправља и иде на боље. То се само радом на терену и редовним контролама може довести у ред, наставља наш саговорник.

• **Читава област ловства је уређена законима?**

- Држава, практично, ловачким удружењима, тј. друштвима, уступа на коришћење, газдовање и управљање један природни ресурс. То се зове ловиште, територија на којој живи дивљач и где је под строго прописаним условима дозвољен лов. Прописано је како, чиме, која врста дивљачи у ком

периоду и под којим условима се може ловити. Ловци су организовани у Ловачка удружења, а у оквиру њих раде друштва. Као кровна организација функционише Ловачки савез Србије са око 60.000 чланова. Бројност дивљачи, пре свега зеца и јаребице, је мања него раније. Основни узрок смањења бројности племените дивљачи није одстрел, већ укрупњавање обрадивих површина, смањење површина, такозваних ремиза у које се дивљач може склонити и сакрити, а као највећи проблем видим неконтролисано коришћење пестицида у обради земљишта. Те пестициде, преко росе и као храну, дивљач уноси у свој организам и угиба у великим мукама. То је оно

о чему бројне НВО треба да размишљају и у ком правцу да делују, а не да се труде да се потпуно забрани лов у Србији, сматра наш саговорник.

• **Због свега реченог лов је, ипак, нешто више?**

- Верујте, мени, а и великој већини ловаца, није најбитније да ли ће нешто одстрелити. Врло често се деси да се из лова враћам без улова, али опет идем кући задовољан. Поред лова, у ловишту увек има доста посла.

Испред фазанерије у Равном Тополовцу

На предлог председника Спортског клуба „Србијагас“ **Милана Ђукића**, извршног директора за ПК ОП наше компаније, одлучено је да се Ловачка секција назове „243“.

- Ради се о калибру пушке типичне за лов срнеће дивљачи у равничарским пределима, као што је Војводина и велика већина ловаца има карабине са овим калибром за ову врсту лова. Иначе, најзад смо учинили оно о чему смо пар година уназад причали, а то је да се активни ловци, запослени у ЈП „Србијагас“ организују на начин да би свако и даље био члан свог матичног ловачког друштва унутар кога има своје обавезе и права из чланства, али би свако кроз ловачку секцију био активан унутар секције кроз активности које секција буде имала, а то су одласци у лов, спортско трап пуцање, хуманитарни рад и помоћ ловиштима, истакао је приликом обраћања оснивачима Ловачке секције „243“ **Милан Ђукић**.

Секцију су осим њега и **Милићевића**, основала још седморица наших колега: **Данијел Маринковић**, **Данијел Малетић**, **Предраг Челебић**, **Дамир Дојков**, **Предраг Угарковић**, **Ђорђе Сокић** и **Борис Рапајић**.

Рецимо, недавно смо у ловишту мог друштва направили објекте за складиштење зрнасте хране и кукуруза у клипу коју користимо за зимску прихрану дивљачи и узгој фазана. Ту храну, између осталог, ловци зими износе на ловиште кад падне велики снег и тако помажу дивљачи да преживи. Поред тога, имамо и део за окупљање и дружење чланова са озиданим роштиљем и веома леп ловачки дом. Лично сам направио и таблу на којој пише „ЛОВ НИЈЕ САМО ОДСТРЕЛ“, да нас подсећа да смо овде да увек нешто и урадимо у циљу унапређења ловишта.... закључује **Горан Милићевић**.

Атрактиван излет наших пензионера у престоници Србије

У ДОМУ КАРАЂОРЂЕВИЋА, ХРАМУ СВЕТОГ САВЕ И БОТАНИЧКОЈ БАШТИ

Рекордан одзив наших пензионера на првом овогодишњем излету!

Вероватно зато што, утисак је, није могао да буде атрактивнији.

- С времена на време учествујем у активностима Удружења пензионера. Сходно томе, ретко одлазим и на излете, али када ми је председник **Бошко Тодоровић** изложио програм излета у Београд, одмах сам се пријавио, чули смо, онако у пролазу, од некадашњег директора тадашњег НИС-Гаса **Слободана Радуловића**.

И заиста, чланови УПР ЈП „Србијагас“, су у уторак 28. маја, циљано посетили три изузетне дестинације у престоници. Прво су обишли Краљевски и Бели двор Карађорђевића на Дедињу, потом Храм Светог Саве и напоследку, Ботаничку башту „Јевремовац“.

Немогуће је на оволиком простору описати доживљај, али и количину информација које су наши бивши радници сазнали током овог излета. Отуда следе само основни подаци.

Краљевски Двор изграђен је од 1924 до 1929. по налогу Краља Александра I, и у њему је живео. Данас је то дом Престолонаследника Александра II и његове породице. Пројектанти су били Живојин Николић и Николај Краснов (један од оних „белих“ Руса који су нас задужили). У саставу репрезентативне виле од белог камена (стил је српско-византијски) је и Дворска капела (у доба партизана била је складиште). Просторије у подруму су раскошне, као и све уосталом, али су најинтересантније јер су биле интимне и краљу су служиле за одмор и опуштање. Ту, доле, је и, између осталог, биоскопска сала (једна од првих у Југославији), а у њој се и Тито опуштао гледајући вестерне (његов љубимац био је Џон Вејн). Каменом поплочани Свечани хол украшен је копијама фресака из Дечана и Сопотана, Плави салон опремљен у барокном стилу, а Златни у ренесансном. Што се Белог двора тиче, рецимо то да је изграђен због жеље краља

Александра да то буде резиденција његових синова, али, пошто је убијен у Марсеју, ту је до 1941. (последње четири године власти) боравио кнез намесник Павле. Неки једну од просторија Белог двора памте и по догађајима из не тако давне прошлости наше земље.

По одласку из Краљевског комплекса наши пензионери обишли су Храм Светог Саве, односно крипту са званичним именом Храм Светог великомученика Кнеза Лазара. То је заиста храм испод Храма, и због своје вишенаменске употребе и спектакуларног изгледа (пропорција, уметничка обрада, ризница) одавно је превазишао само религијску улогу и постао споменик од великог културног значаја.

Ботаничка башта основана је, на предлог Јосифа Панчића, 1874. године. Краљ Милан Обреновић је године 1889. поклонио Великошколи своје имање, наслеђено од деде Господара Јеврема Обреновића, за потребе подизања

Ботаничке баште. Једини услов био је да се башта назове по његовом деди. Тако је и било, а данас у „Јевремовцу“ постоји око хиљаду биљних врста, стакленик, Јапански врт... Тако су се и на овом излету, некако опет спојили Карађорђевићи и Обреновићи, па и комунисти.

Без обзира на то, 70 чланова УПР ЈП „Србијагас“ из београдског, кикиндског, зрењанинског, новосадског и панчевачког клуба су се, верујемо, пуни изузетних утисака, вратили кући с још једног путовања обележеног, наравно, и дружењем.

В. Уторник

У Златном салону Краљевског двора, пензионери Србијагаса

УЗГРЕД БУДИ РЕЧЕНО

Он је ружан, шепав и сакат. И, за разлику од осталих, одевен је у кратку тунику, без рукава и има смешну капу на глави. Хесиод каже и то да он није плод љубави, већ да га мајка рађа у инат мужу, ма шта то значило. Шта више, мајка се стиђи његове ругобе и с гађењем га баца са Олимпа. У море. И тај је пад, по Гревсу, страшан, али Еуринома и Тетида доносе му спас. Узгред буди речено, ова друга је будућа мајка, ако не стварног, а оно, барем, будућег највећег књижевног хероја. И ове две нимфе га девет година чувају и крију у пећини под

морем, где он прави прву радионицу и тамо, већ, чини чуда. И спаситељицама својим од безобличне (аморфне) масе израђује корисне и уметничке предмете. Ипак и, чини се изненада, догоди се сусрет његове мајке и будуће мајке највећег јунака. Тетида, неопрезно, на себи имаше диван брош начињен у радионици под морем. Мајка је спретна и мудра и успева да измами одговор на питање одакле мајци највећег хероја тако сјајан предмет. И он, по хитном поступку, бива враћен на врх планине, на Олимп, где му је и место и где има неупоредиво боље услове за рад. И живот му се убрза и промени, као на филму. Од тад он ужива у свом послу и ствара невероватна дела и чуда која би се могла назвати и магијским. Узгред буди речено, о некима од њих говори (пише?) и сам Хомер. И, онако уз пут, жени се с Афродитом, једном од учесница у „игри“ која ће као крајња консеквенца за последицу имати први „забележени“ европски рат. И, тај је рат досад једини који се води због једне жене. И његова

појава може бити толико неугледна тако да многи окрећу главу од њега. Али, он је, ипак, син громовника Зевса и белогрле Хере, и, према томе, и он је бог. Он је Хефест, бог ковач, бог ватре и металургије. И сасвим са мајком склапа мир, и то је толико дубоко да у побуну против врховног бога и мужа, стаје на њену страну. И овај, пак, муж и отац, то јест Зевс, кажњава жену и мајку, односно Херу тако што је закива за небески свод. И син је, дакле Хефест, својом умешношћу ослобађа. За то „дело“ поново следи казна - и отац га баца са врха планине. Може бити, да је док је падао (опрезно се домишљам), сам себе упитао: „Зар опет“? У књигама, којима се служимо, стоји, међутим, да пад траје читав дан и да се завршава на острву Лемнос. И, иако је, јелда, од рођења бесмртан, једва преживљава, али и ломи обе ноге. И од тад је он хроми бог и богаљ и хода само уз помоћ златних штака. И документа која нам користе не доносе податке о томе зашто му се поново прашта и зашто се по други пут враћа на Олимп. И, опет, по вечном враћању једнакога, наставља да ствара разна чуда и да се бави својом магијом. И, даље му се ругају и смеју, али га се и плаше. И, воле га, на изванредан начин, јер становницама прави разне златне наушнице, нарукнице, копче - речу накит. И, узгред буди речено, тај син Хере и Зевса, тај кљаси, шепави, неугледни бог, између осталих, чини још једно чудо. Хефест је тај, који на молбу мајке, нимфе Тетиде, кује дивни штит за њеног сина - највећег јунака. И опис ковања тога оружја за Ахилеја стоји у осамнаестом певању једног великог епа. Старим ће Грцима тај еп бити нека врста уџбеника. Вековима касније (можда је требало да прође и неки миленијум) стићи ће се и до свести да тај еп, у ствари, стоји на почетку европске књижевности. И да, на почетку тог почетка, стоји реч - гнев.

В.У.

Непролазно

Најпре штит и велик и тежак начини свугде китећ, а околу њега повуче блистави обод сјајан и трострук, а потом и ремен сребрни дода. Пет је плоча било на штиту, а Хефест одозго многе чињаше слике вештином својом и умљем.

ХОМЕР (вероватно крај 8, или почетак 7. века пре нове ере) - „ИЛИЈАДА“

АРОМАТИЧНИ БАТАЦИ

Пажљиво одвојите кожу са 8 пилећих батака, тако да је изврнете у потпуности, али оставите причвршћену уз кост. Узмите иглице од 4 гранчице рузмарина и ситно их исецкајте са 1 ченом белог лука, посолите, побиберите и све то распоредите по батацима. Вратите назад кожу на батаке прекривајући биље њом па батаке сложите у поуљен плех додајте 1 чен белог лука, зачините млазом маслиновог уља, посолите, побиберите и пеците 45 минута на 190° окрећући их и премазујући соковима печења. 800 g шаргарепе исеците на штапиће, пржите на 4 кашике уља са ченом белог лука, исецканом црвеном љутом папричицом око 5 минута. Додајте око 2 кашике смеђих маслина, 3 гранчице сецкане нане и послужите уз батаке.

(Припремила: Б. Радуловић)

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

